

Ammatillisen koulutuksen osasto (AMOS)

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

Työllisyys- ja yrittäjyysosasto
Työelämän osaamispalvelut -ryhmä

ELINIKÄISEN OHJAUKSEN YHTEISTYÖRYHMÄN (ELO -ryhmä) KOKOUS

Aika: Keskiviikko 26.8.2015 klo 12.00–14.00

Paikka: Työ- ja elinkeinoministeriö, Ratakatu 3, 5. kerroksen auditorio

Läsnä:

- (x) Johtaja **Mika Tammilehto**, opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
- (x) Kehittämispäällikkö **Erkki Aaltonen**, Kela
- (-) Opetusneuvos **Heikki Blom**, opetus- ja kulttuuriministeriö
- (-) Neuvotteleva virkamies **Taina Eckstein**, valtiovarainministeriö
- (x) Asiantuntija **Mirja Hannula**, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, poistui klo 13.42.
- () Vastaava asiantuntija, Euroguidance **Kati Heikkinen**, Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskusCIMO
- () Koulutuspäällikkö **Mikko Heinikoski**, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- () Koulutuspoliittinen sihteeri **Tapio Heiskari**, Suomen Ylioppilaskuntien liitto SYL ry
- (x, video) Asiantuntija **Henri Helander**, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Rahoitusyksikkö
- (x, video) Kehittämisjohtaja **Ari Hyryläinen**, ELY-keskusten ja TE-toimistojen yhteinen kehittämis- ja hallinnointiyksikkö, KEHA/TOKE
- (x) Ylitarkastaja **Emma Kuusi**, opetus- ja kulttuuriministeriö
- (x) Överinspektör för bildningsväsendet **Michael Mäkelä**, Regionsförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, svenskspråkiga serviceenheten för undervisningsväsendet
- (x, video) Johtaja **Maire Mäki**, TE-toimisto Pohjois-Pohjanmaa
- (x) Koulutusasioiden päällikkö **Mika Tuulainen**, Suomen Yrittäjät ry
- (-) Toimitusjohtaja **Petri Lempinen**, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
- (x, video) Rahoitusyksikön päällikkö **Taina Lommi**, Keski-Suomen ELY-keskus, Rahoitusyksikkö
- (-) Neuvotteleva virkamies **Elina Palola**, Sosiaali- ja terveysministeriö
- (-) Opinto-ohjaaja **Maija Pasanen**, Suomen opinto-ohjaajat SOPO ry
- (x) Opetusneuvos **Juhani Pirttiniemi**, Opetushallitus
- (-) Kehittämispäällikkö **Hannele Salminen**, Suomen Kuntaliitto Ry
- (-) Koulutuspoliittinen asiantuntija **Anssi Seitamaa**, Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKI ry
- (-) Projektipäällikkö **Katariina Soanjärvi**, Keski-Suomen ELY-keskus, Kohtaamo-koordinaatiohanke
- (x) Rehtori **Sirkka Suomi**, Vapaa Sivistystyö ry
- (x) Johtaja **Sari Taukojärvi**, Akava ry, poistui klo 13.37.
- (x) Erityisasiantuntija **Inkeri Toikka**, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry, poistui klo 13.50.
- (x) Puheenjohtaja **Airi Valkama**, Erilaisten oppijoiden liitto ry
- (x, video) Palvelupäällikkö **Irma Valtonen**, TE-asiakaspalvelukeskus
- (x) Projektipäällikkö **Raimo Vuorinen**, Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos

Sihteeristö

- (x) neuvotteleva virkamies **Ulla-Jill Karlsson**, opetus- ja kulttuuriministeriöstä
- (x) opetusneuvos **Raija Meriläinen**, opetus- ja kulttuuriministeriöstä
- (x) erityisasiantuntija **Ari-Pekka Leminen**, työ- ja elinkeinoministeriö
- (x) neuvotteleva virkamies **Harry Pulliainen**, työ- ja elinkeinoministeriö

Asiantuntijat:

Asiat:

1. Kokouksen avaus, puheenjohtaja Mika Tammilehto (OKM)

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja asialista hyväksyttiin.

Todettiin, että edellisen kokouksen pöytäkirja (liite1) lähetetään ko. kokouksen pöytäkirjan mukana.

2. Hallitusohjelma ja sen vaikutukset elinikäiseen ohjaukseen

Puheenjohtaja kertoi yleisesti hallitusohjelman sisällöstä ja tarkemmin osaamisen ja koulutuksen tavoitteista sekä erityisesti ammatillisen koulutuksen reformiin liittyvistä kärkihankkeista. Hallitusohjelman kärkihankkeet saavat päähuomion kaikilla hallinnonaloilla, mutta muitakin kokonaisuuksia viedään eteenpäin. Liite 2.

Hallitusohjelman tavoitteina on, että osaamis- ja koulutustaso on noussut, oppimisympäristöjä on modernisoitu ja uuden pedagogiikan mahdollisuuksia oppimisessa hyödynnetty. Koulutuksen ja työelämän vuorovaikutus on lisääntynyt ja koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on vähentynyt.

Ammatillisen koulutuksen reformissa toteutetaan seuraavia toimenpiteitä: poistetaan koulutuksen päällekkäisyydet sekä nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat, luodaan uusi rakenne ja malli (syynä esim. teknologisen kehityksen haasteisiin vastaaminen), osaamisperustainen ja asiakaslähtöinen koulutus, joustavat ja räätälöidyt koulutusjärjestelyt sekä työelämälähtöisyys. Ohjauksen tarve lisääntyy monella tavalla mm. osaamisperusteisen koulutuksen kautta. Reformin myötä säästöjä syntyy 270 miljoonaa euroa eli noin 15 %.

Varapuheenjohtaja totesi, että työllisyyden ja kilpailukyvyn osalta tärkeintä on yhteiskuntasopimuksen solmiminen. Hallinnonalan kärkihankkeista hän mainitsi kilpailukyvyn vahvistamisen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla sekä työvoimahallinnon uudistamisen työllistymistä tukevaksi, esim. kumppanuudet, digitalisointi, vaikeasti työllistyvien palvelut kunnille - selvitys/kokeilu kannustinloukut, työttömyysturvan uudistaminen, osallistava sosiaaliturva sekä työllistymisen esteiden purkaminen.

Keskustelussa nousi esiin seuraavia seikkoja:

- Ohjausta ei suoraan mainita, mutta liittyy selkeästi moniin hallitusohjelman kohtiin.
- Nuorisotakuussa jatketaan laajapohjaista yhteistyötä, esim. OHJAAMO-malli.
- Työryhmä käsittelee työvoimakoulutuksen asemaa.
- Työelämälähtöinen ja asiakaslähtöinen koulutus haastaa ohjauksen niukemmilla resursseilla.
- Pedagogiset prosessit ja opettajankoulutus.

3. ESR-rakennerahastohankkeet - tilannekatsaus

a. Kohtaamo-hanke

Marja Pudas informoi Kohtaamo-hankkeen ajankohtaisista asioista: valtakunnallinen netti-ohjaus työn alla, hankkeeseen palkattavien rekrytoinnit (uusi projektipäällikkö, verkkopalvelujen suunnittelija) käynnissä, valtakunnallisella tasolla olemassa noin 30 ohjaamoa, verkostokarttoja laadittu - mukana myös kolmas sektori ja järjestöt, seuraavat Ohjaamo- päivät Lahdessa 23–24.9.2015.

Keskustelussa todettiin, että Ohjaamoiden toimintaa ohjaavat yhteiset minimikriteerit samalla on mietittävä seuraavan tason kriteereitä. Paikallisessa yhteistyössä on kiinnitettävä huomioita erityisesti ammatillisten oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa käytävään yhteistyöhön. Ohjaamojen ja nettiohjauksen on integroiduttava TNO-kokonaisuuteen ja toiminnan peruslähtökohtana tulee aina olla asiakaslähtöisyys. KEHAN tehtävänä on tukea Ohjaamoiden työtä.

b. Osuva ohjaus

Henri Helander kertoi, että tavoitteena on vahvistaa ensisijaisesti Ohjaamon ja Opintopolku.fi palvelukykyä kehittämällä monialaista tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluosaamista sekä toimintatapoja. Kevään haun pohjalta kaksi hanketta hyväksyttiin jatkoneuvotteluun.

1. Nappi-valmennusprojekti, hakijoina JAMK ja HAMK.
2. Osaamista osuvaan ohjaukseen -projekti, hakijana Tampereen kesäyliopistoyhdistys yhteistyössä Jyväskylän, Vaasan ja Turun kesäyliopistojen kanssa.

Keskustelussa pohdittiin tulevien hakujen hakukriteerejä ja Osuvan ohjauksen ja Kohtaamo-hankkeen nettiohjauksen suhdetta toisiinsa.

c. Sujuvat siirtymät

Henri Helander jatkoi, että tavoitteena on kehittää koulutuksen järjestäjien yhteistyöhön perustuvia toimintatapoja siirtymien sujuvoittamiseksi. Lisäksi kehitetään joustavia opintopolkuja. Tässä kokonaisuudessa on mm. koordinoiva hanke Zoomi, jonka toteuttajana Opetushallitus.

Myös korkeakoulusta työelämään tavoitteessa tuetaan koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtymistä vahvistamalla korkeakoulujen valmiuksia edistää opiskelijoidensa työllistymistä. Kokonaisuudessa mm. jatketaan www.toissa.fi sivuston kehittämistä.

Keskustelussa todettiin, että erilaisten projektien välisen yhteistyö edellytyksenä on toimiva tiedonvaihto.

Päätös: ELO-ryhmä kiinnittää jatkossa huomiota ESR-hankkeiden tuloksiin ja tavoitteiden toteutumisen arviointiin. Pyritään jatkossa siihen, että ajankohtaiskatsaukset tehdään pääasiallisesti kirjallisesti.

4. ELY -keskusten raportointia ELO-toiminnastaan

Ulla-Jill Karlsson ja Ari-Pekka Leminen esittelivät tiiviin raportin.

Keskustelussa todettiin, että raportti antaa hyvän kuvan tilanteesta. ELO-tehtävän huomioiminen ELY-keskusten tulosohjauksessa on tarpeen. Pidettiin tärkeänä, että ministeriöt edelleen määrittelisivät yhteiset elinikäisen ohjauksen tavoitteet, huolimatta aluehallinnon tulosohjauksen käytäntöjen muuttumisesta. Toiminnan minimikriteerien laatimisesta ja laadun määrittelemisestä vastaa ELO-ryhmä.

5. Palaute: International Symposium on Career Development and Public Policy, June 15-17, 2015

Teija Felt, Raimo Vuorinen ja Ari-Pekka Leminen kertoivat symposiumista ja siellä laaditusta kommunikasta, josta on myös tehty suomennos (liite 3).

6. Kansainvälinen seminaari 26.11.2015 Jyväskylässä: "Ohjaamo" One-Stop Guidance Centers: developing policy and practice for co-careering

Raimo Vuorinen esitteli ohjelmaluonnoksen. Seminaarin teemana ovat integroidut tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut (TNO-palvelut), joissa yhdistyvät Ohjaamo-toimintamallin mukaiset matalan kynnyksen moniammatilliset palvelupisteet sekä verkkopalvelut. Kansallisen kehittämistyön rinnalla seminaarissa esitellään eurooppalaisia ratkaisuja moniammatillisten palvelujen toteuttamiseksi. Seminaarin tavoitteena on moniammatillisten palvelujen kehittämiseen liittyvien hyvien käytäntöjen ja palvelujen keskeisten peruspiirteiden ja erilaisten rakennevaihtoehtojen esittäminen.

7. Muut mahdolliset

KEHA järjestäneenä jonkinlaisen valmennusohjelman ELO-ryhmille.

8. Seuraavat kokoukset

27.10.2015 klo 12.00 alkaen.

8.12.2015 klo 12.00 alkaen.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.55.